

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет Культури і мистецтв
Кафедра музичного мистецтва

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
Основи диригування

підготовки бакалавра

спеціальності 025 Музичне мистецтво

освітньо-професійної програми Музичне мистецтво

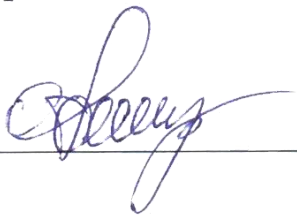
Луцьк, 2024

Силабус освітнього компонента «Основи диригування» підготовки бакалавра, галузі знань 02 Культура і мистецтво, спеціальності 025 Музичне мистецтво, за освітньою програмою «Музичне мистецтво»

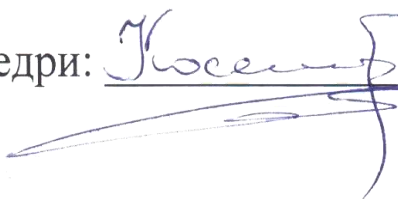
Розробник: Кучерук В.Ф., доцент кафедри музичного мистецтва.

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми

 Гонтар Олег Савович

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри музичного мистецтва
протокол № 2 від 19 вересня 2024 р.

Завідувач кафедри: Косинець Іван Іванович

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, Освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
<i>Денна форма навчання</i> на основі атестата про повну загальну середню освіту	02 Культура і мистецтво 025 Музичне мистецтво «Музичне мистецтво» Перший (бакалаврський)	Вибіркова
Кількість годин / кредитів 150/5		Рік навчання 2
		Семестр 3
		Лекції ____ год.
		Практичні (семінарські) __ год. Лабораторні __ год. Індивідуальні 30 год.
		Самостійна робота 110 год.
ІНДЗ: <u>немає</u>		Консультації 10 год.
		Форма контролю: залік 3 <i>семестр</i>
Мова навчання		Українська

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, Освітньо-професійна програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма навчання на основі диплома про неповну вищу освіту за ОКР «Молодший спеціаліст»	02 Культура і мистецтво 025 Музичне мистецтво «Музичне мистецтво» Перший (бакалаврський)	Вибіркова
		Рік навчання 2
Семестр 3		
Лекції ____ год.		
Практичні (семінарські) __ год. Лабораторні __ год. Індивідуальні 30 год.		
Самостійна робота 110 год.		
Консультації10 год.		
Форма контролю: залік 3 семестр		
Кількість годин / кредитів 150 / 5		
ІНДЗ: немає		
Мова навчання		Українська

II. Інформація про викладача

ППП: Кучерук Володимир Феофілович

Вчене звання: **доцент**

Посада: **доцент кафедри музичного мистецтва**

Контактна інформація (+380669346825, kycheruk.volodimir@vnu.edu.ua)

Дні занять [https://volnu-](https://volnu-my.sharepoint.com/:w:/g/personal/zburyn_neonila_vnu_edu_ua/EUA0H7RqsoZO9C5_SH7W0gBy5vecckhfI5B7MVYLMYAlg?e=4%3AQEjRlx&at=9)

[my.sharepoint.com/:w:/g/personal/zburyn_neonila_vnu_edu_ua/EUA0H7RqsoZO9C5_SH7W0gBy5vecckhfI5B7MVYLMYAlg?e=4%3AQEjRlx&at=9](https://volnu-my.sharepoint.com/:w:/g/personal/zburyn_neonila_vnu_edu_ua/EUA0H7RqsoZO9C5_SH7W0gBy5vecckhfI5B7MVYLMYAlg?e=4%3AQEjRlx&at=9)

III. Опис освітнього компонента

1. Анотація ОК

Силабус освітнього компонента «**Основи диригування**» складається з індивідуальних занять, самостійної роботи та модульної контрольної роботи. Передбачає підготовку здобувача до ознайомлення та засвоєння основ диригування інструментальним ансамблем (оркестром). Пропонується вивчення творів композиторів класиків, естрадно-джазових творів, обробок народних мелодій та ін., які відповідають підготовці здобувачів та враховують їх індивідуальні можливості.

2. Пререквізити: «Основи історичного і теоретичного музикознавства (Історія музики, Теорія та інтерпретація музики, Народна музична творчість» та «Фахова майстерність (Фортепіано та інструментальний ансамбль, Вокально-оркестровий клас)».

Постреквізити: «Методика і практикум роботи з аматорським музичним колективом», «Організація роботи аматорського музичного колективу», «Музично-педагогічна практика у закладах загальної освіти», «Музично-педагогічна практика у мистецьких школах».

3. Мета і завдання освітнього компонента.

Метою курсу є засвоєння основ техніки диригування, ознайомлення з ансамблевими та оркестровими партитурами.

Основними завдання є:

- вироблення у здобувачів ВО професійних умінь та навичок диригування;
- розширення діапазону сприйняття здобувачами художніх образів, засобів виконавської виразності;
- вироблення навичок сценічної майстерності;
- ознайомлення здобувачів з кращими зразками класичної та фольклорної музики, системою оркестрово-виконавського навчання;
- ознайомлення з кращими зразками оркестрових та ансамблевих партитур різноманітних складів;
- розширення діапазону сприйняття здобувачами художніх образів, засобів виконавської виразності.

4. Результати навчання (компетентності).

ЗК 1. Здатність до спілкування державною мовою як усно, так і письмово.
ЗК 2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
ЗК 5 Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
ЗК 6. Навички міжособистісної взаємодії.
ЗК 7. Здатність бути критичним і самокритичним.
ЗК 8 Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
ЗК 11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.
ЗК 12 Здатність працювати автономно.
ЗК 13. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.
ЗК 14 Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.
ЗК 15 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).
ЗК 17. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ФК 1. Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності.
ФК 2. Здатність створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.
ФК 3. Здатність усвідомлювати художньо-естетичну природу музичного мистецтва.
ФК 4. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва.
ФК 5. Здатність використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методології музичного мистецтва.
ФК 6. Здатність використовувати професійні знання та навички в процесі творчої діяльності.
ФК 7. Здатність володіти науково-аналітичним апаратом та використовувати професійні знання у практичній діяльності.
ФК 8. Здатність здійснювати диригентську діяльність.
ФК 9. Здатність розуміти основні шляхи інтерпретації художнього образу.
ФК 10. Здатність застосовувати базові знання провідних музично-теоретичних систем та концепцій.
ФК 11. Здатність оперувати професійною термінологією.
ФК 12. Здатність збирати, аналізувати, синтезувати художню інформацію та застосовувати її в процесі практичної діяльності.
ФК 13. Здатність використовувати широкий спектр міждисциплінарних зв'язків.

ФК 14. Здатність демонструвати базові навички ділових комунікацій.

ФК 15. Здатність здійснювати менеджерську / аранжувальну діяльність у сфері музичного мистецтва.

ФК 16. Здатність використовувати засоби масової інформації для просвітництва, популяризації та пропаганди досягнень музичної культури.

ФК 17. Здатність застосовувати традиційні і альтернативні інноваційні технології виконавської, диригентської, педагогічної діяльності.

ФК 18. Здатність свідомо поєднувати інновації з усталеними вітчизняними та світовими традиціями у виконавстві, музикознавстві та музичній педагогіці.

ПРН 1. Демонструвати артистизм, виконавську культуру та технічну майстерність володіння інструментом (голосом) на належному фаховому рівні під час виконавської (диригентської) діяльності.

ПРН 3. Демонструвати різні методики удосконалення виконавської діяльності.

ПРН 4. Аналізувати музичні твори з виокремленням їх належності до певної доби, стилю, жанру, особливостей драматургії, форми та художнього змісту.

ПРН 5. Відтворювати драматургічну концепцію музичного твору, створювати його художню інтерпретацію.

ПРН 8. Демонструвати володіння музично-аналітичними навичками в процесі створення виконавських, музикознавчих та педагогічних інтерпретацій.

ПРН 10. Володіти базовими знаннями, практичними навичками організаційної та творчої роботи з ансамблевим колективом.

ПРН 12. Володіти термінологією музичного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом.

ПРН 13. Вміти здійснювати педагогічну діяльність.

ПРН 14. Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на інструменті / вокалу /диригування.

5. Структура освітнього компонента

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лабор.	Інд.	Сам. Роб.	Конс.	*Форма контролю / Бали
Змістовий модуль 1.						
Тема 1. Виразальні можливості диригентського апарату, основні схеми диригування, показ вступу і зняття. Тема 2. Ознайомлення з ансамблевими та оркестровими партитурами. Вивчення напам'ять двох різнохарак-	150		30	110	10	ТР/20 ТР/20

терних творів.						
Види підсумкових робіт						Бал
Модульна контрольна робота 1						МКР 1/ 60
Всього год. за модулем 1 /балів	150		30	110	10	100
Загальна кількість годин	150		30	110	10	

6. Завдання для самостійного опрацювання

- робота над диригентськими схемами;
- вдосконалення виконавських прийомів та штрихів;
- прослуховування аудіо та відеозаписів виконуваних творів іншими виконавцями.

IV. Політика оцінювання

Політика викладача щодо здобувача ВО:

Відвідування занять здобувачами є обов'язковими, так як це індивідуальні заняття. Пропуски занять можуть бути з поважних причин (хвороба, заява). В такому випадку опрацювання визначеного матеріалу має бути самостійно. З метою поточної діагностики роботи здобувача кожна тема оцінюється в 20 балів.

Політика щодо академічної доброчесності:

Вироблення розуміння основних засад доброчесності, а саме – згода усіх учасників академічного процесу дотримуватися правил, взаємної довіри та виконувати покладені на них обов'язки.

Політика щодо дедлайнів та перескладання:

Завдання виконуються згідно визначених термінів – розкладів індивідуальних занять та заліково-екзаменаційної сесії.

Здобувачам, що не з'явилися на залік з поважних причин дозволяється перескладання в інший термін встановлений деканатом, або зарахування суми балів за результатами поточного оцінювання та модульної контрольної роботи.

V. Підсумковий контроль

Формою підсумкового контролю є залік, що полягає в оцінюванні засвоєння здобувачем ВО навчального матеріалу на підставі результатів виконання ним усіх видів запланованої навчальної роботи впродовж семестру: індивідуальних занять, самостійної роботи, модульної контрольної роботи. Залік виставляється за умови, якщо здобувач виконав усі види навчальної роботи, які визначені силабусом *ОК*, та отримав не менше 60 балів.

«Зараховано» – 60-100 балів – виставляється, якщо здобувач засвоїв навчальний матеріал згідно ОПП та володіє передбаченими практичними навичками.

«Не зараховано» – 0-59 балів – здобувач оволодів матеріалом згідно програми на недостатньому рівні та не володіє основними практичними навичками.

При перескладанні заліку поточні та контрольні бали анулюються. У цьому випадку здобувачеві ВО даються додаткові завдання: продиригувати два твори ансамблеві (оркестрові твори), один з них з клавіру – оцінюється до 60 балів модульної контрольної роботи; надати відомості про композиторів цих творів – оцінюється до 40 балів поточного тестування.

При перескладанні заліку поточні та контрольні бали анулюються. У цьому випадку здобувачеві ВО даються завдання:

виконання (диригування) творів (оцінюється до 60 балів);

надати коротку характеристику виконуваних творів (оцінюється до 40 балів).

60 балів:

- відмінно (54-60 балів) – виконання на високому технічному та музичному рівні, точність диригентської схеми;
- добре (45-53 балів) – виконання з незначними похибками, неточності в диригентській схемі, показах вступів;
- задовільно (36-44 балів) – виконання зі значною кількістю похибок в диригентській схемі, показах вступів;
- незадовільно (1-35 балів) – низький технічний рівень виконання, відсутність показів вступів, схематичне дублювання обома руками.

40 балів:

- відмінно (36-40 балів) – вірно висвітлене завдання, здатність оперувати теоретичними категоріями та аналізувати матеріал;
- добре (30-35 балів) – достатньо висвітлене завдання, допущення незначної неточності;
- задовільно (24-29 балів) – в цілому розкрито завдання, допущено помилки, непослідовність викладу матеріалу;
- незадовільно (0-23 балів) – не розкрито завдання, допущено грубі помилки, непослідовність викладу матеріалу, або відповідь відсутня.

VI. Шкала оцінювання

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка	Оцінка за шкалою ECTS	
		оцінка	пояснення
90 – 100	Відмінно	A	Відмінне виконання
82 – 89	Дуже добре	B	Вище середнього рівня
75 - 81	Добре	C	Загалом хороша робота
67 -74	Задовільно	D	Непогано
60 - 66	Достатньо	E	Виконання відповідає мінімальним критеріям
1 – 59	Незадовільно	Fx	Необхідне перескладання

VII. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Кучерук В. Ф., Кучерук Н. П. Виконавський практикум: С. Гулак-Артемівський. Вступ до опери «Запорожець за Дунаєм»: методичні рекомендації для самостійної роботи з курсу «Виконавський практикум». Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 20 с.
URL: <http://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/13819>
2. Кучерук В. Ф., Кучерук Н. П. Деякі питання роботи диригента з оркестровою партитурою. *Актуальні проблеми розвитку українського мистецтва: культурологічний, мистецтвознавчий, педагогічний аспекти*: тези доп. V Всеукр. наук.-практ. конф. (29 трав. 2020 р.). Луцьк : 2020. С. 63–68. URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/20995>
3. Кучерук В. Ф., Кучерук Н. П. Диригування та інструментальний ансамбль з методикою роботи: М. Скорик. Мелодія: методичні рекомендації для самостійної роботи з курсу «Диригування та інструментальний ансамбль з методикою роботи». Луцьк : Вежа-Друк, 2020. 24 с.
URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/20189>
4. Кучерук В. Ф., Кучерук Н. П., Шиманський П. Й. Методика і практикум роботи з колективом: навч. посіб. для студ. закл. вищ. освіти. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 88 с.
с
5. Кучерук В.Ф., Кучерук Н.П. Оркестрове диригування: методичні рекомендації до практичних занять з курсу «Оркестрове диригування». Луцьк, 2016. 16 с. URL : <http://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/10319>
6. Кучерук В. Ф. Педагогічна та організаційна майстерність. Методика і практикум роботи з аматорським музичним колективом (диригування оркестром народних інструментів) : хрестоматія з обов'язкової ОК «Педагогічна майстерність. Методика і практикум роботи з аматорським музичним колективом». Одеса : Олді+, 2023. 230 с.
URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/22375>
7. Кучерук В. Ф., Кучерук Н. П., Шиманський П. Й. Практикум роботи з інструментальним колективом: навч. посіб. для студ. закл. вищ. освіти. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 88 с.
URL : <http://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/15667>
8. Кучерук В.Ф. Різдвяні мелодії. Аранжування для інструментальних ансамблів та оркестрів народних інструментів: репертуарний збірник. Херсон : Олді+ 2022. 218 с.
URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/20664>
9. Петрик С. В. Диригентська техніка як важливий компонент мистецтва диригування. *Культура України*, 2012. Вип. 39. С. 260-268.
file:///F:/Chrome%20downloads/Ku_2012_39_34.pdf